

VẤN ĐỀ CHĂM LO BỒI DƯỠNG THẾ HỆ TRẺ CHO CÁCH MẠNG TRONG DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Đồng Ngọc Châu *

Mai Văn Tiến **

Tóm tắt

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm đến việc bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ cho cách mạng. Trong “Di chúc”, Người viết: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là việc làm rất quan trọng và cần thiết”. Theo Người, phải đặc biệt coi trọng bồi dưỡng, đào tạo cả đức và tài, để họ trở thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”. Điều đó thể hiện thế giới quan khoa học, tầm nhìn xa trông rộng của một lãnh tụ thiên tài và đã trở thành chân lý, vấn đề có tính nguyên tắc chỉ đạo sự nghiệp cách mạng Việt Nam. Bài này góp phần tìm hiểu tư tưởng về bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng của Người trong “Di chúc” và rút ra mấy vấn đề cần quán triệt và vận dụng tư tưởng của Hồ Chí Minh vào chăm lo bồi dưỡng thế hệ trẻ thanh niên Việt Nam hiện nay.

Abstract

Uncle Ho always pay special attention to cultivate and educate the young generation when he was alive. In his “testament”, he wrote “Cultivating the young people for future generation is necessary”. He stated that it is essential to pay attention to cultivate and train the talented and virtuous young generation so that they become the future generation who inherit and develop the good future society. This proved the strategic view of the great, talented leader has become the truth and the principle for Vietnamese revolution. This paper was expected to contribute to explore the ideas of cultivation the young generation for Vietnamese revolution in Uncle Ho’s testament and the implicature of his ideas in educating the young generation nowadays.

1. Mở đầu

Trong toàn bộ cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm đến việc bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ cho cách mạng những người thừa kế, tiếp tục sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng, của dân tộc. Trước lúc đi xa, trong “Di chúc” để lại, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn toàn Đảng, toàn dân ta: “đoàn viên và thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết”¹. Đó là lời dặn dò rất tâm huyết của Người về công tác đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng, thể hiện thế giới quan khoa học, tầm nhìn xa trông rộng của một lãnh tụ thiên tài; di huấn đó của Người đã trở thành chân lý, vấn đề có tính nguyên tắc chỉ đạo sự nghiệp cách mạng Việt Nam.

2. Nội dung

2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng trong Di chúc - di sản lý luận vô giá Người để lại cho cách mạng nước ta

Sự nghiệp cách mạng là một quá trình lâu dài, với nhiều nhiệm vụ, nhiều giai đoạn khác nhau cần phải có sự hy sinh cống hiến của nhiều thế hệ cách mạng. Do đó, nếu thiếu lực lượng kế cận xứng đáng thì chẳng những sự nghiệp cách mạng sẽ gặp khó khăn, mà ngay cả những gì đang có cũng khó được giữ gìn, bảo tồn. Sớm nhận rõ vị trí, vai trò của thế hệ trẻ đối với sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, Bác đã coi việc thức tỉnh thanh niên, kêu gọi họ đứng lên cùng đồng bào cả nước đánh đuổi quân xâm lược bằng việc đẩy mạnh công tác giáo dục đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Vì vậy, Người luôn đánh giá đúng vị trí, vai trò của thế hệ trẻ trong tiến trình lịch sử và trong từng thời kỳ cách mạng, từ đó dành sự quan tâm đặc biệt đối với việc bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng. Người viết: “Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội”². Thế hệ trẻ - mà trước hết là đoàn viên, thanh

* Tiến sĩ, Trường Đại học Nguyễn Huệ - Bộ Quốc phòng

** Giảng viên, Khoa Công tác đảng, công tác chính trị - Trường ĐH Nguyễn Huệ

niên là lực lượng đầy nhiệt huyết, có sức sống tràn trề và năng lực sáng tạo cao, là lực lượng kế cận hùng hậu của cách mạng, có trách nhiệm thực hiện thắng lợi sứ mệnh lịch sử vẻ vang mà các thế hệ đi trước để lại.

Chủ tịch Hồ Chí Minh coi thế hệ trẻ là lực lượng xung kích, là rường cột của đất nước, vận mệnh nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do thanh niên. Người nói: Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Hồ Chí Minh đánh giá cao vai trò của thế hệ trẻ không phải vì họ là lực lượng đông nhất, mà chủ yếu là vì bản chất năng lực người ở lứa tuổi họ. Người nhận rõ sức mạnh cả về thể chất, tâm hồn và trí tuệ của lứa tuổi thanh niên. Người coi thanh niên là lực lượng xung kích đi đầu trên các mặt trận: đánh giặc, giữ nước, xây dựng kinh tế, văn hoá, khoa học, bảo vệ an ninh, trật tự an toàn, xã hội. Người căn dặn: "...b) các việc đáng làm thì khó mấy cũng cố chịu quyết tâm làm cho kỳ được; c) ham làm những việc ích quốc lợi dân, không ham địa vị và công danh phú quý; d) đem lòng chí công vô tư mà đối với người, đối với việc; e) quyết tâm làm gương về mọi mặt: siêng năng, tiết kiệm, trong sạch; f) chớ kiêu ngạo, tự mãn, nói ít làm nhiều, thân ái, đoàn kết..."³. Điều đó thể hiện, Bác rất tin tưởng thanh niên, tin vào ý chí, nghị lực và quyết tâm đánh thắng "giặc ngoại xâm", "giặc đói", "giặc dốt"; làm rạng danh dân tộc, giống nòi Việt Nam.

Trong tư tưởng và tầm nhìn của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thanh niên là cánh tay đắc lực và đội hậu bị tin cậy của Đảng, là những người giữ vai trò quyết định trong việc kế thừa, bảo vệ và phát triển truyền thống yêu nước vẻ vang, bản sắc văn hoá dân tộc mà các thế hệ cha anh đi trước để lại. Người cho rằng: "Thanh niên là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già... xung phong trong công cuộc phát triển kinh tế và văn hoá, trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội. Thanh niên là lực lượng cơ bản trong bộ đội, công an, dân quân tự vệ... Trong mọi công việc, thanh niên thi đua thực hiện khẩu hiệu: "Đâu cần, thanh niên có, việc gì khó, thanh niên làm"⁴.

Với tầm nhìn xa, trông rộng về lực lượng kế cận của sự nghiệp cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dành nhiều thời gian để giáo dục - đào tạo, vận động, tập hợp thanh niên, quan tâm theo dõi, chăm lo bồi dưỡng thế hệ trẻ từng bước tiến bộ, trưởng thành. Từ khi còn là thầy giáo dạy học ở Trường Dục Thanh, Người đã chú trọng truyền thụ tinh thần yêu nước, kiến thức lịch sử, văn hoá dân tộc, rèn luyện thể chất cho học sinh. Ngay từ năm 1925, trong Thư gửi thanh niên An Nam, Người viết: "Hỡi Đông Dương đáng thương hại! Người sẽ chết mất, nếu đám Thanh niên già cỗi của Người không sớm hồi sinh"⁵. Sau khi tìm ra con đường cứu nước cho dân tộc, việc đầu tiên mà Chủ tịch Hồ Chí Minh thực hiện trong chiến lược cách mạng Việt Nam là vận động, tổ chức và huấn luyện Việt Nam thanh niên cách mạng đồng chí hội. Đó là cái nôi đào luyện những thanh niên ưu tú của nước ta lúc đó trở thành những lãnh tụ cách mạng kiệt xuất sau này. Người đã đưa ra quan điểm chỉ đạo mang tính chiến lược lâu dài đối với sự nghiệp cách mạng: "Vì lợi ích mười năm thì phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm thì phải trồng người"⁶. Tư tưởng "Trồng người" của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho chúng ta thấy rõ sự quan tâm đặc biệt của Người đối với việc đào tạo thế hệ trẻ cho cách mạng. Đó là kế sách lâu bền để xây dựng và bảo vệ đất nước.

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh việc bồi dưỡng thế hệ trẻ cần phải chú trọng đủ các mặt: đạo đức cách mạng, khoa học kỹ thuật, lao động và sản xuất. Trong đó, Người coi: việc giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng, đạo đức cách mạng cho thanh niên là nội dung quan trọng hàng đầu. Người viết: "Thanh niên ta cần phải thấm nhuần tinh thần làm chủ nước nhà và phải trau dồi đạo đức của người cách mạng"⁷. Cùng với việc bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho thế hệ trẻ, Hồ Chí Minh còn chú trọng bồi dưỡng tri thức lý luận, văn hoá, khoa học kỹ thuật và thể chất cho họ. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: thế hệ trẻ cách mạng phải vừa có đức, vừa có tài, phải vừa "hồng" vừa "chuyên". Người coi đây là điều kiện cần và đủ để họ cống hiến ngày càng nhiều cho đất nước. Người chỉ rõ: "Ngày nay, Đảng yêu cầu cán bộ và đảng viên chẳng những thạo về chính trị, mà còn phải giỏi về chuyên môn"⁸. Hồ Chí Minh còn chỉ rõ phương châm, phương pháp tiến hành bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ cách mạng, đó là: học đi đôi với hành, giáo dục kết hợp với lao động sản xuất, nhà trường gắn liền với xã hội. Giáo dục thanh niên phải liên hệ với những

cuộc đấu tranh xã hội, vào dư luận xã hội và lực lượng của chính phủ, nhằm giúp họ tránh những cái độc hại, tiêu cực và tiếp thu, học hỏi những cái hay, tiến bộ trong cuộc sống. Chú trọng giúp thanh niên tự giáo dục, lấy gương người tốt, việc tốt để hàng ngày giáo dục lẫn nhau.

Tư tưởng về bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện sự vĩ đại, sâu sắc trong tầm nhìn của một lãnh tụ cách mạng. Với tư tưởng đó, Người không chỉ nhìn thấy hiện tại mà còn thấy cả tương lai, không chỉ dành tâm huyết trước mắt cho sự nghiệp cách mạng mà còn phải chăm lo vun trồng cái gốc của sự nghiệp đó để nó luôn vững bền. Đó là tư tưởng biện chứng về sự phát triển mà Người tiếp thu từ chủ nghĩa Mác - Lênin và vận dụng một cách sáng tạo vào thực tiễn hoạt động cách mạng với nguyên tắc rút ra: tương lai đang ở ngay trong hiện tại. Đây chính là một chân lý của cách mạng, là di sản lý luận vô giá mang tính thời đại mà Người để lại cho sự nghiệp cách mạng Việt Nam trước lúc đi xa.

2.2. Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng trong Di chúc vào chăm lo, phát triển thế hệ trẻ hiện nay

Thấm nhuần tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn coi tương lai của thế hệ trẻ gắn liền với vận mệnh của dân tộc và chăm lo, phát triển thế hệ trẻ vừa là mục tiêu, vừa là động lực đảm bảo cho sự ổn định và phát triển bền vững của đất nước như Nghị quyết Trung ương 4 (khoá VII) đã xác định: “Sự nghiệp đổi mới có thành công hay không, đất nước bước vào thế kỷ XXI có vị trí xứng đáng trong cộng đồng thế giới hay không, cách mạng Việt Nam có vững bước theo con đường xã hội chủ nghĩa hay không, phần lớn tùy thuộc vào lực lượng thanh niên”. Vì vậy, dưới sự lãnh đạo của Đảng, các thế hệ trẻ Việt Nam đã nhanh chóng trưởng thành, đóng góp công lao to lớn vào sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc. Họ chính là lực lượng xung kích đi đầu trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước, bảo vệ độc lập dân tộc, thống nhất Tổ quốc và đi lên chủ nghĩa xã hội, đã và đang tích cực: “Xây dựng lại đất nước ta đàng hoàng hơn, to đẹp hơn”⁹ như mong ước của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Sự nghiệp đổi mới đất nước hơn 25 năm qua có sự đóng góp to lớn của các thế hệ trẻ Việt Nam. Đảng ta đã xây dựng được một thế hệ trẻ thời kỳ mới có đạo đức và nhân cách, tri thức, sức khoẻ và tư duy năng động, tiếp nối được truyền thống hào hùng của dân tộc, của Đảng. Tuy nhiên, so với yêu cầu và nhiệm vụ đặt ra trong tình hình mới, việc bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ hiện nay cũng còn bộc lộ nhiều hạn chế. Vì vậy, trước tác động tiêu cực từ mặt trái của nền kinh tế thị trường và âm mưu chống phá, lôi kéo của các thế lực thù địch đã làm cho một bộ phận thế hệ trẻ phai nhạt mục tiêu, lý tưởng xã hội chủ nghĩa, sống buông thả, lười học tập và tu dưỡng đạo đức, kiến thức và kỹ năng trong lao động cũng như tham gia hội nhập hạn chế, thích hưởng thụ, ngại lao động, tư tưởng ích kỷ, tính toán thiệt hơn, chạy theo lợi ích vật chất tầm thường đã xuất hiện khá phổ biến trong một bộ phận thế hệ trẻ thanh niên Việt Nam hiện nay.

Để đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đổi mới, CNH, HĐH đất nước và xu thế toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế hiện nay, hội nghị Trung ương VII khoá X, Đảng ta đã có Nghị quyết về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá”. Điều đó thể hiện rõ tầm nhìn chiến lược của Đảng đối với vai trò thanh niên trong thời kỳ mới và việc thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về chăm lo, bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng. Quán triệt tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về chăm lo, bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng, trong tình hình hiện nay, thiết nghĩ cần quan tâm giải quyết tốt một số vấn đề sau:

Một là, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bồi dưỡng thế hệ trẻ, coi đó là nhiệm vụ chiến lược của Đảng.

Thường xuyên nâng cao nhận thức của các cấp uỷ đảng và đội ngũ đảng viên đối với công tác bồi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ. Đây là nhiệm vụ của toàn Đảng, của mỗi đảng viên và của các tổ chức đảng. Vì vậy, cần nhận thức rõ: việc chăm lo bồi dưỡng thế hệ trẻ là xây dựng Đảng trước một bước, là chuẩn bị đội dự bị tin cậy bổ sung lực lượng cho Đảng. Cấp uỷ đảng các cấp cần có kế hoạch cụ thể về công tác bồi dưỡng, giáo dục, rèn luyện thế hệ trẻ, phân công cấp uỷ viên theo dõi, kiểm tra các cấp, các ngành thực hiện nhiệm vụ giáo dục, bồi dưỡng rèn luyện

thế hệ trẻ. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng về chủ trương, đường lối, chính sách đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ bằng các giải pháp thiết thực, hiệu quả, mạnh dạn bố trí và sử dụng cán bộ trẻ trên tất cả các lĩnh vực, nhất là ưu tiên cho địa bàn vùng sâu, vùng xa như dự án tuyển chọn 600 tri thức trẻ ưu tú, có trình độ đại học tăng cường về làm Phó Chủ tịch Ủy ban Nhân dân xã thuộc 62 huyện nghèo theo Quyết định 170/QĐ-TTg ngày 26 tháng 01 năm 2011 của Thủ tướng Chính phủ. Mỗi đảng viên cần đi sâu vào phong trào tuổi trẻ, tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, giúp đỡ, tạo điều kiện để thế hệ trẻ trưởng thành, tiến bộ; cán bộ, đảng viên phải tiên phong, gương mẫu, sống mẫu mực, thực sự là tấm gương sáng để họ noi theo.

Hai là, phát huy vai trò tổ chức, quản lý Nhà nước đối với công tác bồi dưỡng thế hệ trẻ.

Trọn cuộc đời, Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến sự nghiệp giáo dục đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Vì lẽ đó, Bác luôn yêu cầu cán bộ của Đảng, Nhà nước và các đoàn thể quần chúng phải thực sự quan tâm, chăm lo đến thanh thiếu niên; dành mọi ưu tiên và những gì là tốt đẹp nhất, có thể làm được để chăm lo, giáo dục, bồi dưỡng các thế hệ thanh thiếu niên, coi đó là “cái vốn quý nhất” của cách mạng. Vì vậy, Nhà nước cần có cơ chế, chính sách thuận lợi tạo điều kiện cho các cấp, các ngành và toàn xã hội tham gia đào tạo, bồi dưỡng thế hệ trẻ cho cách mạng. Có chiến lược, mục tiêu giáo dục - đào tạo bồi dưỡng thế hệ trẻ đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, coi trọng hơn nữa việc trọng dụng các tài năng trẻ, gắn liền với việc quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, điều kiện sống và làm việc của thế hệ trẻ. Đẩy mạnh quá trình hoạch định chính sách, pháp luật liên quan đến công tác thanh, thiếu niên, thực hiện tốt Luật Bảo vệ, Chăm sóc và Giáo dục trẻ em, tạo điều kiện để trẻ em phát triển toàn diện. Tạo lập ý thức cộng đồng và trách nhiệm của toàn xã hội đối với công tác chăm lo, bồi dưỡng thế hệ trẻ cách mạng. Nhất là vai trò của các tổ chức Đoàn, Đội, Nhà trường, gia đình và các tổ chức xã hội trong việc phối hợp giáo dục - đào tạo thế hệ trẻ, tạo ra môi trường kinh tế, chính trị, văn hoá, xã hội thuận lợi giúp thế hệ trẻ có điều kiện học tập, công tác phấn đấu, trưởng thành.

Ba là, tập trung nâng cao toàn diện chất lượng công tác giáo dục - đào tạo thế hệ trẻ.

Nội dung giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ hiện nay phải toàn diện cả về bản lĩnh chính trị, đạo đức, trí tuệ và sức khoẻ. Trong đó, chú trọng giáo dục chính trị-tư tưởng, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng, lối sống văn hoá, ý thức cộng đồng và dân tộc cho họ. Xây dựng thế hệ trẻ Việt Nam trong thời đại mới luôn giàu lòng yêu nước, tự cường dân tộc, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có lý tưởng cao đẹp phấn đấu thực hiện thắng lợi mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Để thế hệ trẻ đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, có tri thức tham gia hội nhập kinh tế quốc tế và chiếm lĩnh tri thức của cách mạng khoa học công nghệ vào xây dựng đất nước phải quan tâm đào tạo bồi dưỡng nâng cao trình độ trí tuệ cho họ, tạo cơ hội để họ được tiếp cận, thụ hưởng các chính sách giáo dục, không ngừng học tập vươn lên ngang tầm với thế hệ trẻ các nước tiến tiến trên thế giới. Điều cốt yếu hiện nay là cần hình thành một lớp thanh niên ưu tú trên mọi lĩnh vực, tạo nguồn cán bộ trẻ “vừa hồng, vừa chuyên” cho Đảng và Nhà nước, kế tục trung thành và xuất sắc sự nghiệp cách mạng của Đảng và Bác Hồ, góp phần to lớn vào sự nghiệp đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước, sánh vai với các nước tiến tiến trên thế giới. Hình thức giáo dục đối với thế hệ trẻ cần đa dạng, đan xen và phù hợp với tâm lý lứa tuổi, ưa thích cái mới và sự sáng tạo, đề cao vai trò tự giáo dục, tự rèn luyện của mỗi người đi đôi với việc hướng dẫn, định hướng của các tổ chức. Mạnh dạn giao nhiệm vụ, đưa thế hệ trẻ tham gia vào các hoạt động thực tiễn, các phong trào cách mạng để họ thử thách rèn luyện và tự khẳng định mình.

Bốn là, tăng cường giáo dục và đẩy mạnh công tác tạo nguồn, bồi dưỡng, giới thiệu đoàn viên ưu tú với Đảng.

Tích cực đổi mới và tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục lý tưởng và đạo đức cách mạng, nâng cao nhận thức về Đảng, xây dựng động cơ phấn đấu vào Đảng đúng đắn cho đoàn viên, thanh niên. Chú trọng nâng cao chất lượng đoàn viên, xây dựng tiêu chuẩn đoàn viên ưu tú sát hợp với từng đối tượng, khu vực, đặc biệt quan tâm tới các đối tượng đoàn viên thanh niên, trí thức, học sinh, sinh viên, công nhân, nông thôn, dân tộc thiểu số, lực lượng vũ trang, những

cơ sở trọng điểm, nơi ít hoặc chưa có đảng viên, nhằm nâng cao chất lượng đoàn viên ưu tú giới thiệu cho Đảng. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả sinh hoạt chính trị “Tuổi trẻ Việt Nam với tư tưởng Hồ Chí Minh”, cuộc vận động “Tuổi trẻ Việt Nam - sống, chiến đấu, lao động và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại, học tập 6 bài lý luận chính trị trong đoàn viên thanh niên”. Phát huy tính chủ động, sáng tạo của các cấp bộ đoàn trong việc tuyên truyền, giáo dục cho đoàn viên. Tạo mọi điều kiện cho đoàn viên thanh niên phấn đấu, rèn luyện để hình thành “một thế hệ con người có lý tưởng cao đẹp, có ý thức trách nhiệm công dân, có tri thức, có sức khỏe và lao động giỏi, sống có văn hoá và tình nghĩa, giàu lòng yêu nước và quốc tế chân chính”. Nâng cao hiểu biết về những giá trị văn hoá truyền thống, lòng tự hào, tự tôn dân tộc để đoàn viên thanh niên tham gia giữ gìn và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc Việt Nam, tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại vào làm giàu kiến thức của chính mình.

Cùng với công tác tuyên truyền, giáo dục lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên, cần tổ chức các phong trào hành động cách mạng tạo điều kiện cho tuổi trẻ thể hiện ước mơ, khát vọng và sự lựa chọn tương lai của chính mình, coi đó là minh chứng cho việc hiện thực hoá lý tưởng của tuổi trẻ. Thực tế hai phong trào lớn “Thanh niên lập nghiệp” và “Tuổi trẻ giữ nước”, nay là phong trào “Thi đua, tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” được các cấp bộ đoàn triển khai có hiệu quả, tạo khí thế sôi nổi trong thế hệ trẻ thanh niên, thực sự góp phần động viên, khích lệ đoàn viên thanh niên tích cực học tập, nghiên cứu khoa học, lao động sáng tạo, giúp nhau xoá đói giảm nghèo; nâng cao thu nhập, giải quyết việc làm cho nhiều lao động trẻ; khẳng định vai trò xung kích tình nguyện của thanh niên trong phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững quốc phòng an ninh và trật tự an toàn xã hội.

3. Kết luận

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Hồ Chí Minh đã dành nhiều thời gian, công sức chăm lo giáo dục - đào tạo thanh niên. Người luôn đánh giá đúng vị trí, vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Chính sự nhìn nhận đó, Người cho rằng Đảng, Nhà nước và các tổ chức xã hội cần phải quan tâm chăm lo giáo dục, đào tạo họ thành những người vừa “hồng” vừa “chuyên”. Những vấn đề mà Hồ Chí Minh nêu ra trong Di chúc vừa mang tính cách mạng khoa học, vừa thấm đượm tư tưởng triết lý nhân văn sâu sắc. Thực hiện tốt lời căn dặn và những điều mong muốn của Bác đối với sự nghiệp giáo dục đào tạo, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau, cũng là ý thức, trách nhiệm, nghĩa vụ và quyền lợi chính đáng của mỗi cán bộ, đảng viên và người dân Việt Nam yêu nước nhằm giáo dục, đào tạo thanh niên ở nước ta hiện nay đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ CNH - HĐH đất nước và mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Chú thích

1. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 12, NXB CTQG, H, 2002, tr.510.
2. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 4, NXB CTQG, H, 2002, tr.167.
3. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 5, NXB CTQG, H, 2002, tr.185-186.
4. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 10, NXB CTQG, H, 2002, tr.488-489.
5. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 2, NXB CTQG, H, 2002, tr 133.
6. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 9, NXB CTQG, H, 2002, tr 222.
7. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 10, NXB CTQG, H, 2002, tr.305.
8. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 10, NXB CTQG, H, 2002, tr.313.
9. Hồ Chí Minh toàn tập, tập 12, NXB CTQG, H, 2002, tr.510.

Tài liệu tham khảo

1. Tác phẩm: “Đường cách mệnh” (1927), Hồ Chí Minh toàn tập, tập 2, NXB CTQG, H, 2002, tr.257-318.
2. Hồ Chí Minh, *Thư gửi học sinh, sinh viên toàn quốc, tháng 9 - 1945*.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Nghị quyết Trung ương 4 (khoá VII)*.